

Warszawa, dnia 28 stycznia 2021 r.

Izba Gospodarki Elektronicznej
ul. Pańska 96 lok. 4
00-837 Warszawa

Sz.P.
Tomasz Chróstny
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

**Stanowisko
Izby Gospodarki Elektronicznej
do projektu
ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów**

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem z dnia 8 stycznia 2021 r. (doręczonym w dniu 18 stycznia 2021 r.) z zaproszeniem do udziału w konsultacjach społecznych projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (numer w wykazie prac legislacyjnych UC15), zwanego dalej „**Projektem**”, Izba Gospodarki Elektronicznej, zwana dalej „**e-Izba**”, prezentuje swoje stanowisko w tym zakresie.

I. Uwaga ogólna

e-Izba ma świadomość, że w e-handlu zdarzają się nieuczciwi przedsiębiorcy, którzy w sposób rażąco naruszają zbiorowe interesy konsumentów. e-Izba zdaje sobie także sprawę, że w niektórych przypadkach jedynie daleko idące środki pozwolą na uchronienie konsumentów przed istotnymi szkodami. Należy jednocześnie podkreślić, że są to przypadki wyjątkowe, wobec czego również środki prawne mające im przeciwdziałać muszą być określone w przepisach jako możliwe do wykorzystania w wyjątkowych przypadkach, które cechuje rażące naruszenie zbiorowych interesów konsumentów i ryzyko wyrządzenia im poważnych szkód, a inne, łagodniejsze, środki prawne nie przyniosą efektu. Podejście to znajduje swoje odzwierciedlenie w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w art. 31 ust. 3, który przewiduje zasadę proporcjonalności. Stanowi ona, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie. Jedną z takich wolności jest wyrażona w art. 22 Konstytucji wolność prowadzenia działalności gospodarczej. Stąd też ingerencja w nią musi być oparta na powyższej zasadzie proporcjonalności.

Analizując Projekt i przewidziane w nim uprawnienia Prezesa UOKiKu do nakazania usunięcia treści, ograniczenia dostępu lub wyłączenia interfejsu internetowego oraz usunięcia domeny internetowej, należy pamiętać, że Projekt jest konsekwencją rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004, zwane dalej „**Rozporządzeniem**”. Podkreślenia wymaga jednak, że przewidziane w Rozporządzeniu uprawnienia mogą być stosowane zgodnie z motywem 14 Rozporządzenia jedynie w przypadku wystąpienia *ryzyka wyrządzenia zbiorowym interesom konsumentów poważnych szkód*. Jednocześnie środki te muszą być stosowane jedynie w takim zakresie, jaki jest konieczny do osiągnięcia ich celów. Z kolei art. 9 ust. 4 lit. g Rozporządzenia wskazuje, że przedstawione powyżej środki mogą być wykorzystane jedynie:

*w przypadku **braku innych skutecznych środków**, które mogą doprowadzić do zaprzestania lub zakazania naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem oraz w celu zapobieżenia **ryzyku wyrządzenia poważnych szkód** zbiorowym interesom konsumentów*

Przytoczony przepis przewiduje zatem dodatkowe warunki, które powinny być spełnione zanim zostaną zastosowane tak poważne w skutkach środki, jak usunięcie treści, ograniczenie dostępu do interfejsu internetowego, czy usunięcie domeny. Warunki te podkreśla także art. 10 ust. 2 Rozporządzenia, który dodatkowo odwołuje się do gwarancji proceduralnej i zasad Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Prawodawca unijny zmierza zatem w Rozporządzeniu do pogodzenia ze sobą potrzeby ochrony konsumentów i zasady wolności gospodarczej.

Analiza Projektu wskazuje, że nie zostały w nim wprowadzone analogiczne przesłanki dla zastosowania tak poważnych środków. Mogą one przecież doprowadzić do nieodwracalnych skutków dla przedsiębiorcy. Zwłaszcza w wysokokonkurencyjnym środowisku e-handlu, nawet przywrócenie w przyszłości domeny, czy pełnego dostępu do interfejsu internetowego może nie pozwolić na uniknięcie upadłości prowadzącego je przedsiębiorcy. **Z tego względu Projekt powinien dawać wyraz wyjątkowemu charakterowi tego typu środków**. Taka konieczność wynika z Rozporządzenia, ale przede wszystkim z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie należy mieć na względzie, że w dobie globalnej gospodarki cyfrowej oraz możliwości kierowania usług i towarów do polskich konsumentów przez e-sprzedawców spoza Unii Europejskiej, kluczowe jest zapewnienie skuteczności takich rozwiązań również wobec nich. Dlatego aby zapewnić realne bezpieczeństwo konsumentów i równie warunki konkurowania konieczne będzie wprowadzenie dodatkowych rozwiązań. Warto tu wskazać m.in. konieczności wyznaczenia przedstawiciela prawnego w UE oraz ustanowienia adresu do doręczeń pozwalającego organom na efektywne prowadzenie postępowań i stosowanie sankcji w razie nierespektowania przepisów konsumenckich.

II. Uwagi szczegółowe

1. Art. 1 pkt 1 Projektu

- a. **art. 32b** – przepis powinien uwzględniać elementy opisane w punkcie I powyżej i precyzować, po spełnieniu jakich warunków Prezes UOKiKu będzie mógł skorzystać z tak daleko idących narzędzi. Dodatkowo e-Izba podkreśla, że usunięcie domeny, usunięcie treści,

ograniczenie dostępu lub wyłączenie interfejsu internetowego są w swojej istocie nieodwracalne w zakresie wywołanych skutków, a przecież decyzjom obejmującym środki przewidziane w Projekcie może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Jeżeli nawet następnie decyzja zostanie uchylona, to jej skutki dla przedsiębiorcy nie będą mogły być odwrócone. Z tego względu **e-Izba zdecydowanie postuluje, by skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 10 ust. 1 lit. b Rozporządzenia i wprowadzić do Projektu konieczność uzyskiwania przez Prezesa UOKiKu zgody sądu na zastosowanie takich środków**. Będzie to bardzo istotna gwarancja proceduralna.

- b. **art. 32c** – przepis powinien zostać uzupełniony o wyłączenie odpowiedzialności przedsiębiorcy telekomunikacyjnego za realizację przewidzianych w nim obowiązków.

2. **Art. 1 pkt 3 Projektu**

Art. 49a ust. 4 – e-Izba zdecydowanie postuluje wykreślenie tego przepisu z Projektu. Tak daleko idące środki, jak zwłaszcza usunięcie treści, ograniczenie dostępu, wyłączenie interfejsu internetowego lub usunięcie domeny internetowej nie mogą być stosowane poza postępowaniem. W tym miejscu trzeba odwołać się do argumentów wskazanych w części I stanowiska.

3. **Art. 1 pkt 4 Projektu**

Z uwagi na fakt, że przepis odnosi się do możliwości zastosowania środków w postaci m.in. usunięcia treści, ograniczenia dostępu, wyłączenia interfejsu internetowego lub usunięcia domeny internetowej jeszcze przed zakończeniem postępowania, to również w tym zakresie e-Izba zdecydowanie postuluje, by **skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 10 ust. 1 lit. b Rozporządzenia i wprowadzić do Projektu konieczności uzyskiwania przez Prezesa UOKiKu zgody sądu na zastosowanie takich środków**. Przepis powinien także uwzględniać elementy opisane w punkcie I powyżej i precyzować, pod jakimi warunkami Prezes UOKiKu będzie mógł skorzystać z tak daleko idących narzędzi.

III. Rekomendacja

e-Izba postuluje także rozważenie czy przy okazji Projektu nie warto byłoby wprowadzić instytucji przedstawiciela konsumenckiego dla przedsiębiorców, którzy nie mają siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i spełnialiby określone warunki dotyczące w szczególności skali ich działalności. Takie rozwiązanie ułatwiłoby egzekwowanie względem nich przepisów dotyczących ochrony konsumenckiej i tym samym podniosło standard tej ochrony na globalnym rynku e-handlu.

Na tym stanowisko zakończono.

